

РЕШЕНИЕ

№ 1015

гр. София, 18.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 28.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Любка Петрова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **7936** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 251 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България /ЗОВСРБ/.

Образувано е по жалба на Р. С. П., ЕГН [ЕГН], чрез процесуалния му представител адв. А. Т. срещу Заповед № РД-466/02.07.2020 г. на Командира на военно формирование 22800 /Военновъздушните сили на РБ/, с която на жалбоподателя е наложено дисциплинарно наказание „забележка“.

В жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност и необоснованост на оспорената заповед, като издадена при нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Счита, че процесната заповед не е издадена в предвидената от закона форма. Същата не е мотивирана с посочване на правното и фактическото основание за налагане на наказанието. Сочи се, че не е изготвен и протокол от извършената проверка. На следващо място счита, че при определяне на дисциплинарното наказание не са взети предвид тежестта на нарушението, обстоятелствата, при които е извършено, както и поведението на военнослужещия до извършване на нарушението. Иска се отмяна на заповедта. Претендира направените разноски по делото.

В проведеното съдебно заседание, жалбоподателят редовно уведомен, се явява лично и с адв. Т., който поддържа жалбата и моли да бъде отменена процесната заповед. Сочи, че при преместването на един военнослужещ от една канцелария в друга е

дадено правомощието на началника на отбраната и на началника на канцеларията, който е домакин на сградата. Същите със свои заповеди уточнили точно и ясно реда за движение на ресурси, като такова проследяване следвало да бъде извършено чрез изготвяне на съответни заявки от съответния непосредствен началник, в случая полк. Х., но не е направено. Допълнителни съображения излага в писмени бележки. Представя списък на разноските по чл. 80 ГПК.

Ответникът – Командир на военно формирование 22800 /Военновъздушните сили на РБ/, редовно уведомен, се представлява от служител с юридическо образование П., който в писмен отговор и в съдебно заседание оспорва жалбата като неоснователна и моли същата да бъде отхвърлена. Прави възражение за липса на правен интерес у жалбоподателя от водене на настоящото дело, защото бил изтекъл 6 месечния срок от налагането му и наказанието било заличено от досието на служителя. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар.

Административен съд София-град, Второ отделение, 30-ти състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят Р. С. П. е военнослужещ от военно формирование 22800-С. и е назначен на длъжност „Главен сержант на Военновъздушните сили“ в „Канцелария на командира на ВВС“.

На 30.04.2020 г., на сутрешния брифинг в зала 724 в Командването на Военновъздушните сили, командирът на Военновъздушните сили ген. – майор Ц. И. С. отдал устна заповед да бъдат извършени промени на работните места в Канцеларията на командира на ВВС, като старшина Р. С. П. следвало да освободи стая 734 и да заеме ново работно място в стая 735. Началникът на щаба свежда заповедта на командира на Военновъздушните сили на полковник К. Й. Х., който бил непосредствен началник на старшина Р. С. П.. Към 14:30 часа на същия ден, полковник Х. съобщил на старшина Р. С. П. и присъстващата ст. лейт. Ж. Т. заповедта на командира на Военновъздушните сили, като му е бил указан срок – 04.05.2020 г. Тъй като формално старшина Р. П. не предприел действия по изпълнение на заповедта, била отдадена нова /повторна/ заповед от непосредствения му началник полковник К. Х. за преместването му в стая 735. Посочено е, че до 17.06.2020 г. старшина Р. П. не е изпълнил отдадените заповеди.

На 17.06.2020 г. е проведена беседа относно налагане на дисциплинарно наказание на старшина Р. С. П., обективирана в Протокол рег. № 400-4909/23.06.2020 г., видно от който жалбоподателят е изслушан и му е разпоредено да представи писмени обяснения до 12:00 ч. на 18.06.2020 г. Такива са представени от П. на 18.06.2020 г.

Вземайки предвид резултатите от извършената проверка, компетентният административен орган е издал оспорената заповед, в която действията на П. са определени като нарушение на военната дисциплина по смисъла на чл. 242, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ (ЗОВСРБ), а именно: виновно неизпълнение на задълженията си по военната служба. На основание чл.244, т. 1 от ЗОВСРБ, за нарушения при изпълнение на задължения, съгласно чл. 178 от ЗОНСРБ, чл. 114, т. 7 и т. 13, чл. 140, ал. 5 от Устава за войсковата служба на Въоръжените сили на РБ (УВС на ВС на РБ) на жалбоподателя е наложено дисциплинарно наказание „забележка“. Заповедта е връчена на Р. П. на 06.07.2020 г. в 14:26 часа, видно от отбелязването върху завереното копие на заповедта, приложено на лист 36.

По делото са представени допълнително и копие от Длъжностна характеристика за длъжността „Главен сержант на Военновъздушните сили“ в „Канцелария на командира на ВВС“ от длъжностно разписание № БА-548 и копие от Заповед № РД-548/10.08.2015 г. на командващия Съвместното командване на силите с приложения.

По делото са изслушани свидетелските показания на лейтенант Ж. С. Т., която заявява, че познава Р. П. и са колеги. Работели заедно от 2014 г. в Командване на военновъздушните сили. До 2020 г. работели в една стая, но вече не, тъй като имало размествания на кабинети. Преместването на П. било командирско решение, като това се случило в последния ден на месец април миналата година. Началникът на канцеларията Х. дошъл и казал, че има устна заповед на командващия, като дал указания какво да се прави, а именно старшина П. да отиде в друга стая – 735, където се намирили подполковник П. и майор К., а майор К. и лейтенант М. следвало да се преместят в стая 734. Посочил, че срокът е до 04.05.2020 г. Свидетелката сочи, че устната заповед я засяга, тъй като дейността ѝ като психолог е свързана с работа с подчинени в същото и други военни формирования и се споделят проблеми и въпроси, свързани с определени военнослужещи или цивилни служители, които са лично естество. Соочи, че е лейтенант, а майор К. била с по-високо звание от нейното, като това ще наложи при всяко идване при нея на служител, тя да иска разрешение от старши офицера, за да напусне. Колегата ѝ П. бил с по-ниско звание от нейното и когато идвал човек отвън можело да разпореда той да напусне стаята.

Началникът на канцеларията дошъл след края на работното време в петък, около 14:30 часа, като те му казали, че срокът за изпълнението на устната заповед е много кратък. Питали и по самия ход на изпълнение на заповедта, какво се очаква да се случи, как ще се извършва дейността на всеки един от тях в този период, защото срокът е много кратък. След като началникът на канцеларията се запознал с техните въпроси казал, че не може да им отговори на всичките тези въпроси и следва да напишат някаква молба или рапорт, за да може да се запознае и да информира съответно когото трябва. Тази заповед за размяна била на 30.04.2020 г. Разместването станало по-късно, когато се освободила една друга стая. Майор К. и лейтенант М. били настанени в друга стая, а старшина П. му казали да заеме трета стая. В крайна сметка той не заел стая 735.

За последващото разместване началникът на щаба бил натоварен с отговорността да изготви нова писмена заповед за разпределение на стаите. Казали, че началникът на щаба ще изготвя заповед на базата, на която ще има и друго разместване на стаите, не само на канцеларията, в която работят те и затова му трябвало време. Соочи, че П. се е изнесъл от стаята някъде през лятото, като точна дата тя не може да посочи, може би след издаване на крайната заповед на началник щаба. Със сигурност, когато излязла заповедта за разпределение на личния състав по стаите, той се преместил.

В първия ден, когато полк. Х. препредал заповедта на командира старшината незабавно предприел действия, като си изнесъл една голяма част от личните вещи, които поставил в раници – лични вещи и дрехи.

Знаела, че ще има наказание на старшината. Изнасянето не било бързо, но това според свидетелката са организационни процеси. Трябвало да се решат въпросите по материалната отговорност на инвентара в стаята, тъй като тя не е материално отговорно лице /МОЛ/ и всичко в стаята се водело на старшина П.. Стаята, в която П. трябвало да се нанесе, била заета от две колежки, чиято нова стая трябвало да претърпи съществен ремонт, за да могат те да се преместят. Соочи, че П. тогава дошъл

при нея и казал, че ако те не се изнесат навреме той няма да може да спази срока на заповедта на командира. Счита, че процеса е бавен и не става за два-три дни.

По делото са представени и други относими писмени доказателства.

Изслушани са и обясненията на жалбоподателя във връзка с предприетите от него действия по изпълнението на заповедта, предаването на инвентара в стаята като МОЛ и подаване от негова страна на доклад, в който обяснявал защо е в невъзможност да изпълни незабавно отдадената му заповед.

При така установената фактическа обстановка, настоящият съдебен състав, при преценка на допустимостта на жалбата и след като извърши проверка на обжалвания акт с оглед наведените с жалбата основания и правомощията си по чл. 168, ал. 1 от АПК, прави следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Оспорената заповед е съобщена на Р. П. лично на 06.07.2020 г., видно от положения върху екземпляр от нея саморъчно написан текст. Жалбата е подадена, чрез административния орган на 20.07.2020 г. /видно от представения системен бон на [фирма] на л. 46 от делото/, т. е. в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в административното производство, срещу акт, подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Съдът не уважава и направеното възражение за отпаднал правен интерес, доколкото от заповедта може да са произтекли неблагоприятни имуществени и неимуществени последици за лицето, чиято обезвреда той има право да търси по реда на ЗОДОВ, за което е необходимо произнасяне на съда по съществуващото на спора.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

С оспорваната заповед, на основание чл. 244, т. 1 от ЗОВСРБ за допуснати нарушения при изпълнение на задължения, съгласно чл. 178 от ЗОВСРБ, чл. 114, т. 7 и т. 13, чл. 140, ал. 5 от УВС на ВС на РБ, които са дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 242, т. 1 от ЗОВСРБ - неизпълнение на задължение по военната служба е наложено дисциплинарно наказание "Забележка" на старшина Р. С. П..

Оспорената заповед е издадена от Командира на Военновъздушните сили генерал-майор Ц. С., който е компетентен орган по смисъла на чл. 137, ал.1 от ППЗОВСРБ, във вр. чл.248 от ЗОВСРБ. В чл. 248 от ЗОВСРБ е регламентирано, че дисциплинарните наказания се налагат от длъжностните лица, определени с правилника за прилагане на закона. Съгласно чл. 137, ал. 1, от ППЗОВСРБ -Дисциплинарното наказание "забележка", "мъмрене" и "строго мъмрене" се налага от преките командири (началници). По аргумент от § 1, т. 16 от ДР на ЗОВСРБ, пряк началник е началник, на когото военнослужещите са подчинени по йерархическата структура на военното формирание, отразена в неговия щат, както и по йерархическата подчиненост между военните формирования. Следователно Командирът на Военновъздушните сили, в качеството си на ръководител на тази структура, към която се числи и длъжността на Р. П., е издал процесната заповед, при наличие на компетентност. С оспорената заповед е наложено дисциплинарно наказание „забележка“, при което заповедта се явява издадена от компетентен орган, което не се оспорва и от жалбоподателя, при което не е налице отменителното основание по чл. 146, т.1 от АПК за отмяна на оспорената заповед.

Съдът не установи да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила при провеждане на дисциплинарното

производство. Спазен е срокът по чл. 249, ал. 1 от ЗОВСРБ за налагане на дисциплинарното наказание до 2 месеца от установяване на нарушението.

Оспорената заповед е издадена в изискуемата писмена форма, но не са спазени императивно регламентираните изисквания за нейното съдържание. Съгласно чл. 148, ал.1 от ППЗОВСРБ дисциплинарното наказание се налага с мотивирана писмена заповед, в която се посочват извършителят, мястото, времето и обстоятелствата, при които е извършено нарушението, доказателствата, въз основа на които е установено нарушението, правното основание на наказанието, което се налага, срокът на наказанието, срокът и редът за обжалване на заповедта. Ал. 2 на същата разпоредба гласи, че мотивите представляват описание на фактическата обстановка, разпоредбите и задълженията, които са нарушени и настъпилите вредни последици. Смесът на въведеното императивно изискване досежно описанието на деянието, възприето и квалифицирано като дисциплинарно нарушение, е в това да бъдат посочени всички съставомерни от обективна и субективна страна елементи на деянието, по начин, даващ възможност да се направи индивидуализация на дисциплинарното нарушение т. е заповедта следва да съдържа описание на всички обстоятелства, които имат значение на релевантни юридически факти и обосновават наличието на виновно поведение, квалифицирано като нарушение на военната дисциплина по см. на чл. 242, т. 1 от ЗОВСРБ – неизпълнение на задължение по военната служба.

Това от една страна, е от значение за съдебния контрол за материална законосъобразност на заповедта за налагане на дисциплинарно наказание - дали и доколко с фактически установеното деяние /действие или бездействие/ на наказаното лице се осъществява определен нормативно регламентиран състав на дисциплинарно нарушение - т. е за правилното приложение на материалния закон при определяне съставомерността на деянието, неговата правна квалификация и съответствието на наложеното наказание с извършеното нарушение по критериите на чл. 247 от ЗОВСРБ. На следващо място, чрез императивното изискване за конкретизация на нарушението се гарантира законосъобразното упражняване на предоставената на административния орган дисциплинарна власт и съответно се обезпечават правото на защита на военнослужещия, привлечен към дисциплинарна отговорност, в съдържанието на което се включва и правото му да знае какво точно дисциплинарно нарушение се твърди, че е извършил, за да може да организира защитата си в пълен обем.

В мотивите на оспорената заповед е прието, че жалбоподателят е нарушил чл. 178 от ЗОВСРБ, чл. 114, т. 7 и т. 13, чл. 140, ал. 5 от УВС на ВС на РБ, които са дисциплинарни нарушения по смисъла на чл. 242, т. 1 от ЗОВСРБ. Настоящият състав приема, че тези мотиви не покриват изискването на чл.148, ал.1 във вр. ал.2 от ППЗОВСРБ за мотивиране на заповедта за налагане на дисциплинарно наказание. В оспорената заповед не е конкретизирано времето и мястото на извършване на дисциплинарното нарушение, което е задължителен реквизит на заповедта съгласно чл. 148, ал.1 от ППЗОВСРБ. В заповедта не е посочено с какво конкретно поведение (действие или бездействие) жалбоподателя е допуснал нарушение на чл. 178 от ЗОВСРБ, чл. 114, т. 7 и т. 13, чл. 140, ал. 5 от УВС на ВС на РБ. Посочените в заповедта нарушени разпоредби на Устава за войсковата служба на въоръжените сили на РБ, без да са конкретизирани и ясно формулирани конкретно осъществените от жалбоподателя действия и/или бездействия, които да са в нарушение на нормативните изисквания, не изпълняват изискването на чл. 148, ал.1 и ал.2 от ППЗОВСРБ за

мотивиране на заповедта за дисциплинарно наказание. Неизпълнението на посоченото изискване за фактическо описание на дисциплинарното нарушение в заповедта за налагане на дисциплинарното наказание е нарушение на изискването за форма по смисъла на специалната разпоредба на чл. 148, ал.1 и ал.2 от ППЗОВСРБ, както и на общата разпоредба на чл. 59, ал.2, т.4, предл. първо от АПК. Същото е съществено, тъй като води до нарушаване правото на защита на наказаното лице да разбере точно какво дисциплинарно нарушение е извършило и съответно да упражни правото си на защита за вмененото му нарушение в пълен обем и представлява отменително основание по смисъла на чл. 146, т.2 от АПК.

Разпоредбата на чл.114 от Устава за войсковата служба на въоръжените сили на Република България изброява задълженията на военнослужещите, като посочва, че военнослужещият е длъжен: т. 7 - да бъде дисциплиниран, честен, правдив, храбър и да не щади силите и дори живота си при изпълнение на военния си дълг; т.13 - да съдейства на командирите(началниците) за поддържането на войсковия ред и дисциплината, за изпълнението на военната служба, за спазването на правилата на военната вежливост. Разпоредбата на чл. 140, ал. 5 от Устава гласи, че за изпълнението на получената по ал. 4 заповед (разпореждане) военнослужещият е длъжен да доложи на началника, който я е отдал, както и на своя непосредствен началник. В мотивите на оспорената заповед не е конкретизирано какво конкретно нарушение е извършено от жалбоподателя, по всяко едно от приетите за нарушени разпоредби на Устава.

В оспорената заповед липсва изискуемото се от закона описание на нарушението - съставомерността на деянието, за което на жалбоподателя е наложено дисциплинарно наказание, не е обоснована нито от обективна, нито от субективна страна. Видно от съдържанието на обжалвания акт, обективизираното като мотиви за ангажирането на дисциплинарната отговорност на военнослужещия, се свежда до констатацията, че Р. П. не е изпълнил последователни заповеди на командира на Военновъздушните сили и на непосредствения си началник.

Така посочените "фактически основания" не покриват изискването за постановяване на мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание по смисъла на цитираните по-горе разпоредби на ал. 1 и ал. 2 от чл. 148 от ППЗОВСРБ.

На следващо място, обстоятелствената част на оспорваната заповед с оглед неясното изложение на фактите не дава възможност да се установи кое точно поведение на П. сочи на съставомерно от обективна и субективна страна деяние, квалифицирано като дисциплинарно нарушение - на какво точно се основава поведението, възприето от дисциплинарно-наказващия орган като нарушение на военната дисциплина - такова на ЗОВСРБ и УВС на ВС на РБ. Фактическата необоснованост на дисциплинарното обвинение съставлява съществено нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и специалната норма на 148 от ППЗОВСРБ. При тази фактическа необоснованост съдът не може да изведе и материална законосъобразност на акта и да подведе поведението на Р. П. под посочените текстове на УВС на ВС на РБ.

От друга страна, при налагането на дисциплинарното наказание не е изследвано и цялостното поведение на държавния служител и настъпилите

вредни последици.

Видно от изслушаните по делото свидетелски показания на лейтенант Ж. С. Т., които съдът намира за обективни и незаинтересовани от крайния изход на делото, поради което следва да ги цени изцяло, жалбоподателят е започнал да изпълнява незабавно заповедта на Командира на военното формирование, като е изнесъл личните си вещи от стаята. Обясненията на жалбоподателя изцяло съвпадат с фактите, за които свидетелката свидетелства и които очевидно нито са взети предвид, нито са коментирани от дисциплинарно наказващия орган при издаване на процесната заповед, макар да е имало данни за това по преписката. Съдът приема, че липсата на предварителна писмена заповед за разпределение на стаите и неочакването на съдействие своевременно /с оглед кратките срокове за изпълнение/ да се прехвърли материалната отговорност за вещите и инвентара в разменените стаи от страна на прекия началник на жалбоподателя са представлявали обективни пречки за своевременното изпълнение на заповедта, за което и служителят не може да понесе дисциплинарна отговорност, тъй като по делото несе доказва виновно негово поведение във връзка с твърдяното неизпълнение.

Пълната липса на обследване и описание на фактите, извършените действия от лицето, наличието на обективни пречки, тежестта на нарушението и настъпилите от него последици, както и останалите обстоятелства, при които е извършено, формата на вината и цялостното поведение на държавния служител по време на службата, представлява нарушение на чл. 247 от ЗОВСРБ. В случая дори и да е налице някакво нарушение, което съдът не възприема, въобще не е изследвано дали същото е извършено виновно и настъпилите вредни последици. Действително, военната служба се характеризира със спазване на дисциплина и строга субординация, но това не означава, че дисциплинарното наказване на военнослужещите следва да бъде произволно, без отчитане тежестта на нарушението и цялостното поведение на служителя.

Доказателствената тежест съгласно чл. 170, ал.1 от АПК за установяване на дисциплинарното нарушение, предмет на оспорената заповед е на дисциплинарнонаказващия орган и същата му е указана от съда с определение от 16.10.2020 г. Настоящият съдебен състав счита, че дисциплинарно-наказващият орган не е успял да докаже наличието на сочените в оспорваната заповед фактически и правни основания за издаването ѝ, поради което оспорваната заповед за налагане на дисциплинарно наказание следва да бъде отменена като незаконосъобразна.

В съответствие с нормата на чл. 143, ал. 1 АПК, когато съдът отмени обжалвания акт, направените от жалбоподателя разноски по делото следва да се възстановят от бюджета на органа, издал отменения акт. Жалбоподателят претендира присъждане на направените от него разноски по делото, възлизащи на 810 лева, от които 800 лева заплатено в брой адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 17.07.2020 г. (л. 9) и 10 лева за заплатена държавна такса. Ответната страна е направила възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, което съдът намира за неоснователно. Макар делото не се отличава с изключително висока фактическа и правна сложност, по него процесуалните

действия на представителя на жалбоподателя са били активни, навременни и обосновани. Проведени са две съдебни заседания, изслушвани са свидетелски показания при активното участие на защитата на жалбоподателя, поради което съдът намира, че възнаграждението на процесуалния представител не следва да бъде намалявано. Същото не достига дори до двойния размер на минимално определено в Наредбата за адвокатските възнаграждения, поради което следва да бъде оставено непроменено. Воден от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 30-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № РД-466/02.07.2020 г. на Командира на военно формирование 22800 – С., с която на жалбоподателя е наложено дисциплинарно наказание „забележка“.

ОСЪЖДА Военно формирование 22800 [населено място] **ДА ЗАПЛАТИ** на Р. С. П., ЕГН [ЕГН] от [населено място], ул. „Н.-Д.“ № 6, ап. 22 сумата в размер на 810 (осемстотин и десет) лева, представляваща направени по делото разноси.

Решението не подлежи на обжалване (чл.251, изр.2 от ЗОВСРБ).

На основание чл. 138, ал.1 от АПК, препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: